

Verslag van de vergadering van Commissiewerkgroep Milieucontaminanten

Datum : 22 juni 2021
Commissie : DG SANTE
EFSA : Aanwezig
EURL : Aanwezig
Ned. Delegatie : **Nikki Emmerik (VWS)**
Georgina van den Berg (NVWA)
Gerrit Wolterink (RIVM)

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

**Regulier Overleg
Warenwet**

Bezoekadres
Pamassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder

Nikki Emmerik
ne.emmerik@minvws.nl
T 070 340 xxxx

Ons kenmerk

Verslag CWG
Milieucontaminanten d.d. 22-
6-2021

Secretariaat ROW

[dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

01. Update van de blootstellingsschatting van anorganisch arseen in voedsel en drinkwater

EFSA presenteert de uitkomsten van de blootstellingsschatting aan arseen (EFSA scientific opinion, 2020). Hoogste inname is in zuigelingen, peuters en jonge kinderen, met als belangrijkste bronnen rijst, andere graanproducten en drinkwater. De P95 blootstelling lag in het bereik van de BMDL01-waarden (0.3-8 ug/kg). De belangrijkste onzekerheden in de blootstellingsschatting zijn het grote percentage 'left-censored data', gebrek aan specifieke consumptie data, gegevens over gehalten in specifieke voedselgroepen en het effect van voedselbereiding op arseengehaltes. Door analyses met een adequate gevoeligheid, metingen van arseen in specifieke producten (b.v. paddenstoelen) en consumptiegegevens voor specifieke consumentengroepen (b.v. met glutenallergie) zal een meer nauwkeurige blootstellingsschatting gemaakt kunnen worden. EFSA heeft een nieuw mandaat om een op basis van nieuwe monitoringsdata (ook in zeewier) een nieuwe risicoschatting uit te voeren. Deze wordt eind 2022 verwacht.

De discussie over herziening van bestaande MLs en het vaststellen van MLs voor andere productgroepen wordt gestart. Voor zuigelingenvoeding en voeding voor jonge kinderen worden 2 opties besproken: MLs alleen voor producten die rijst bevatten of voor alle producten die granen bevatten. Voor vlees en slachtafval lijkt een ML niet nodig. Voor groenten en wilde paddenstoelen zijn nog te weinig data beschikbaar om een ML op te baseren. De data voor fruitsap en fruitnectar (concentraat) moeten nog nader bekeken worden.

Normaliter wordt het risico van anorganisch arseen gezien als het grootste risico voor de gezondheid. Een LS vraagt of ook dimethylmonothioarsenate (DMMTA, organische arseenverbinding) kan worden meegenomen bij het vaststellen van MLs, omdat er aanwijzingen zijn dat DMMTA wel degelijk toxisch is en omdat het gebruik van bepaalde kunstmest de omzetting van anorganisch arseen naar DMMTA bevordert (en mogelijk bewust met dit doel wordt toegepast, volgens suggestie LS). EFSA geeft aan dat in de nieuwe risicoschatting ook de toxiciteit van organisch arseen zal worden meegenomen. Voor een risicoschatting zijn echter ook monitoringsdata voor organisch arseen nodig en die ontbreken nu nog.

Een LS vraagt zich af wat de impact is op gehalten anorganisch arseen in bepaalde levensmiddelen, wanneer men de tarwebloem vervangt voor rijstbloem met als doel het acrylamidegehalte in een product te verlagen. De Cie geeft aan dit een interessante overweging te vinden, waarna EFSA benoemt de data meer in detail daarover te zullen bekijken.

02. Voorstel voor MLs voor kwik in vis, anders dan haai, zwaardvis en in zout

De discussie over herziening van MLs voor kwik in vis, behalve voor haai en zwaardvis, wordt weer opgestart. De Cie heeft een concept tekst opgesteld.

De nieuw voorgestelde MLs voor visspecies zijn gelijk of lager dan de MLs die nu gelden. Ook staat in de concept tekst is dat LS consumptieadvies over het eten van vis moeten gaan geven. De LS moeten de effectiviteit hiervan meten en doorgeven aan de Cie.

Een LS wil dat eerst de risk-benefit analyse van EFSA moet worden afgewacht voordat er een consumptieadvies kan worden opgesteld. Een andere LS vraagt of het nog wel nodig is om consumptieadvies te geven nu haai en zwaardvis uit het conceptvoorstel gehaald zijn. Ook is er bezwaar van een aantal LS tegen het onderzoeken en rapporteren van de effectiviteit van het consumptieadvies, onder meer omdat ze nu al een consumptieadvies hebben waardoor de effectiviteit niet goed meer onderzocht kan worden. De Cie stelt voor om de tekst over het consumptieadvies en het meten en rapporteren van de effectiviteit hiervan uit de verordening te halen en te incorporeren in de aanbeveling tot monitoring. Merendeel van de LS geeft aan dit voorstel te steunen. De Cie zal het voorstel na de zomer voor stemming inbrengen.

03. Concept Verordening voor aanpassing Verordening (EC) 333/2007 met betrekking tot bemonsteringsvereisten voor vis en landdieren

Er is gewerkt aan verdere duiding van de tekst in de bijlage (deel A en B), met betrekking tot partijdefinitie van vissen, de bemonstering van landdieren en vissen (afhankelijk van de grootte en/of gewicht van de vissen binnen een partij) en de monstervoorbewerking van vissen ten behoeve van analyse op het laboratorium. De Cie geeft aan dat veel tekst van de bemonstering van vis gelijk is aan die van dioxines, waardoor het misschien ook wenselijk is daar naar te verwijzen. Met betrekking tot monstervoorbewerking van vis, stelt de Cie twee opties voor waarover LS hun voorkeur kunnen uitspreken: minimaal 1 kg van het gehomogeniseerde aggregaat monster moet worden gebruikt voor de monstervoorbewerking, OF het hele aggregaat monster worden gehomogeniseerd, waarna er een representatief deel/hoeveelheid zal worden gebruikt voor de monstervoorbewerking. De Cie merkt op dat de tweede optie de mogelijkheid geeft om in noodzakelijke gevallen nog een duplo-analyse uit te voeren, ten behoeve van handhavingsdoeleinden.

Verder is er een richtsnoer opgesteld dat verdere duiding geeft over hoe men om dient te gaan met de bemonstering van partijen vissen, die vissen van verschillende groottes en/of gewicht bevatten. LS kunnen hun input daarover aanleveren bij de Cie.

04. Cadmium in avocado's

Freshfel heeft in een mail aan de Cie aangegeven dat cadmium in avocado's, met name afkomstig uit Peru, hoge gehalten cadmium bevatten. Het cadmium is afkomstig uit de grond waarop de avocado's geteeld worden of uit irrigatiewater. Freshfel vraagt om de huidige ML van 0,05 mg/kg niet te verlagen omdat deze norm nu al moeilijk haalbaar is en omdat het cadmium van natuurlijke oorsprong is (grond en irrigatiewater). De Cie stelt vast dat de data van Freshfel ongeveer 3x hoger zijn dan de data waarop de ML gebaseerd is. Ook merkt de Cie op dat geïrrigeerd wordt met vervuild water uit de mijnindustrie. Hier kunnen maatregelen tegen genomen worden. Er wordt geconcludeerd dat er nu geen aanpassing van de ML voor avocado komt. De Cie zal dit aan Freshfel doorgeven.

05. EFSA update van de risicobeoordeling van nikkel in voedsel en drinkwater

EFSA heeft in 2020 een risicobeoordeling voor nikkel gepubliceerd. De blootstelling komt boven de TDI van 13 ug/kg bw uit voor peuters en andere kinderen. De TDI is gebaseerd op post-implantatieverlies. Dit is geen relevant eindpunt voor kinderen. Maar deze TDI is ook beschermend voor andere effecten. Voor personen met nikkelallergie is de acute blootstelling een probleem. Deze mensen wordt al geadviseerd om consumptie van bepaalde producten met hoge nikkelgehalten te vermijden. De Cie vraagt of LS noodzaak zien ML voor nikkel te stellen. Een aantal LS geven aan in eerste instantie te willen focussen op blootstelling van kinderen. De Cie zal de data bestuderen en een discussiedocument opstellen.

06. Voortzetting van de discussie over acrylamide in voedsel

De Cie heeft na de discussie in de vorige vergadering de voorstellen voor BMLs en MLs aangepast. Een aantal LS vraagt nog om verduidelijking welke producten bij een bepaalde categorie horen. Verder wordt opgemerkt dat er nog een goede beschrijving nodig is van wat geoxideerde olijven zijn. Een paar LS geven aan dat er in hun land hoge gehalten aan acrylamide in aardappelchips zitten. Eén LS vraagt of hiervoor een derogatie voor noordelijke landen mogelijk is. De Cie is niet voor een derogatie maar merkt op dat de chips voor de binnenlandse markt geproduceerd worden. Een aantal LS merkt op dat het nog niet duidelijk is welke producten tot de categorie 'ginger bread' behoren. Voor koekjes speciaal voor baby's en jonge kinderen (marketed for infants; Verordening (EU) 609/2013) worden een BML en ML van respectievelijk 100 en 125 µg/kg voorgesteld. Er wordt weer opgemerkt dat het niet altijd duidelijk is wanneer koekjes speciaal voor baby's en jonge kinderen bedoeld zijn. Er wordt opgemerkt dat er grofweg een factor 4 verschil zit tussen de ML van koekjes voor baby's en jonge kinderen, en de ML voor 'gewone' koekjes. De Cie merkt op dat MLs eens in de zoveel jaar zullen worden herzien en steeds lager zullen worden, waardoor het verschil tussen deze ML in de loop der jaren kleiner zal worden. Ook merkt de Cie op dat er voor babykoek nu eenmaal lagere ML gesteld kunnen worden, omdat ingrediënten daarvan minder variëren en veelal meer homogener zijn ten opzichte van 'gewone' koekjes.

07. Controleplan voor contaminanten – Discussie over resterende onderwerpen

De Cie heeft input van vorige vergadering verwerkt en neemt de aangepaste versie gezamenlijk door. Er is gewerkt aan betere omschrijving van sommige punten en een aantal overbodige verwijzingen zijn uit het conceptvoorstel verwijderd. Toegevoegd wordt dat de Cie op basis van deze verordening de controleplannen van LS zal evalueren.

Er is discussie geweest over hoe vaak LS hun controle plannen dienen aan te leveren bij de Cie. Er wordt besloten dit eens per jaar te doen, zodat er ruimte is voor flexibiliteit en om opkomende risico's tijdig op te kunnen opnemen. Dit is tevens in lijn met reeds verplichte nationale controleplannen voor residuen van bestrijdingsmiddelen en -diergeneesmiddelen die LS jaarlijks al dienen aanleveren bij de Cie.

Een LS vraagt de Cie hoe zij de plannen aangeleverd zou willen zien worden. De Cie geeft aan niet teveel in detail te willen treden daarover, maar dat LS hun plannen voldoende dienen te onderbouwen en zij het met die bril zal beoordelen.

08. Herziening van Verordening 1881/2006

De discussie over de herziening van Verordening 1881/2006 wordt voortgezet. De Cie geeft aan waar er sinds de vorige discussie de belangrijkste veranderingen zijn aangebracht. Er worden nog wat kleine aanpassingen voorgesteld door de LS. De Cie vraagt of de LS aanvullend commentaar willen opsturen voor 22 augustus. Op Circa zal een aparte map over dit onderwerp worden geplaatst waar ook de commentaren uit de werkgroepen voor de POPs en landbouwcontaminanten in verzameld worden. Mogelijk komt er in het najaar nog een gezamenlijke vergadering van de 3 werkgroepen voor verdere discussie. De Cie hoopt het voorstel begin 2022 te finaliseren.

09. Voortzetting van de discussie over 3-MCPD-esters en glycidyl esters

De Cie heeft een discussiedocument en een document met achtergrondinformatie opgesteld. In het discussiedocument komen verschillende opties aan bod, b.v. gehalten GE en MCPD mogen niet hoger zijn dan hun limieten op basis van het vetgehalte, of MLs op basis van monitoringsgehalten. Tijdens de vorige vergadering leek er veel steun te zijn onder LS voor de eerste optie.

Fediol is sterk tegen het voorstel om de gehalten te relateren aan de limieten op basis van vetgehalten, omdat de producenten van ingrediënten dan

verantwoordelijk gehouden zouden kunnen worden voor overschrijdingen in producten.

Tijdens de huidige vergadering geeft de Cie 3 opties:

1. Gehaltes GE en MCPD in producten mogen niet hoger zijn dan hun limieten op basis van het vetgehalte
2. Het vaststellen van MLs per productgroep op basis van monitoringdata uit EFSA database
3. Handhaving op basis van artikel 2 en artikel 14 uit General Food Law

Een LS merkt op dat optie 1 ook van toepassing is op producten met een lage bijdrage aan de blootstelling, en vindt dit niet wenselijk. Voor 3-MCPD moet ook rekening gehouden worden met de blootstelling uit sojasaus. Verder is het niet eenvoudig voor inspecteurs om dit te controleren, zeker wanneer de samenstelling van oliën en vetten in het product niet duidelijk is. Een aantal LS spreekt haar voorkeur uit voor optie 2, omdat dit makkelijk te handhaven is. Een LS merkt op dat een nadeel van deze aanpak is dat er veel gedetailleerde voedselcategorieën nodig zullen zijn. Ook variëren de vetgehalten in producten binnen bepaalde categorieën sterk. Daarnaast bevat de huidige data base van EFSA veel metingen van producten voordat de huidige MLs voor oliën en vetten geïmplementeerd waren. Optie 3 is het moeilijkst te handhaven en er lijkt bij de LS geen steun voor deze optie te zijn.

Er is nog geen duidelijke voorkeur voor optie 1 of optie 2. De Cie zal een doodle opstelling om de voorkeur van de LS voor de verschillende opties te inventariseren. Ook zijn mengvormen mogelijk: optie 1 voor bepaalde producten en optie 2 voor andere producten.

10. AOB

- a. Update over nieuw mandaat voor EFSA voor het opstellen van een Scientific Opinion voor fluoride in voedsel en drinkwater.
EFSA krijgt mandaat van de Commissie om een risicobeoordeling voor fluor in voedsel en drinkwater op te stellen, voor 30 september 2023.
Dit zal worden uitgevoerd door het Contam panel en het NDA panel.
- b. Fukushima
De Fukushima Verordening is herzien.

Den Haag, augustus 2021